Bijlage 12

HaskoningDHV Nederland B.V.
Industry & Buildings

Aan:	Bevoegd gezag
Van:	[redacted]
Datum:	17 oktober 2024
Kopie:	[redacted] en [redacted] (Sonac Burgum)
Ons kenmerk:	BH7896-IB-FN-230621-0956
Classificatie:	Projectgerelateerd
Gecontroleerd door	[redacted]

Onderwerp: **Ruimtelijke onderbouwing Groen Gasinstallatie Sonac Burgum**

---

1 Inleiding

De fabriek van Sonac Burgum is gelegen op het bedrijventerrein Burgum-Sumar aan de Damsingel 27 te Sumar. Sonac Burgum, onderdeel van Darling Ingredients International, verzamelt en verwerkt dierlijke bijproducten.

Figuur 1 - Luchtfoto Sonac Burgum 2021 (Cyclomedia)

De dierlijke bijproducten zijn voornamelijk afkomstig van voor menselijke consumptie goedgekeurde dieren; zogenaamde Categorie 2 en 3 dierlijke bijproducten. Deze grondstoffen worden duurzaam verwerkt tot producten (o.a. melen en vetten), die worden afgezet in de diervoedersector, de meststoffen sector, de energiesector en de farmaceutische sector. Voor het verwerken van de dierlijke bijproducten zijn er nu negen verwerkingslijnen waar op jaarbasis maximaal 700.000 ton dierlijke bijproducten worden verwerkt.

2 Groen Gasinstallatie

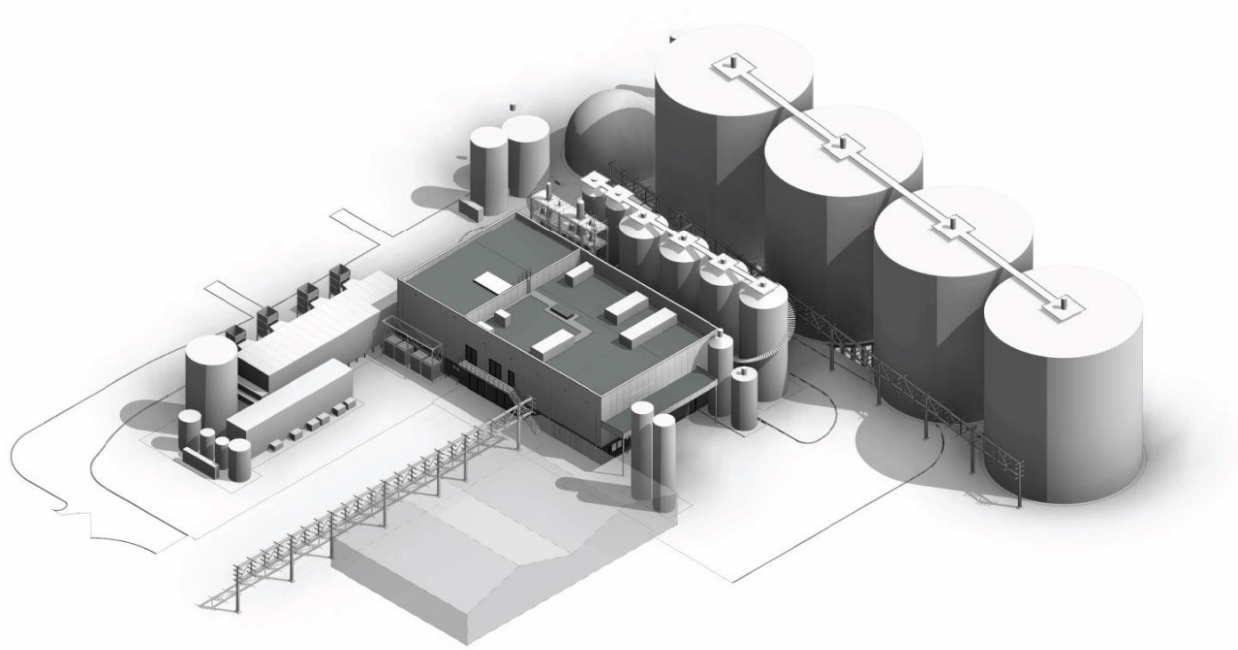
Sonac Burgum is nu voornemens een nieuwe 10e productielijn te realiseren, een zogenaamde **Groen Gasinstallatie**. Met deze Groen Gasinstallatie wordt met verschillende reststromen (voornamelijk dierlijke bijproducten) een duurzaam alternatief voor aardgas geproduceerd, groen gas, dat beschikbaar komt voor onze regio.

Het gaat bij deze reststromen om biomassa die niet voor andere doeleinden gebruikt kan worden: bijvoorbeeld producten die over de datum zijn en vallen onder de dierlijke bijproducten verordening. Door

van restmaterialen groen gas te maken en dat in het bestaande aardgasnet bij te mengen, is er minder aardgas nodig voor verwarming in woningen, koken en de industrie. Dat scheelt uitstoot van CO_2 en is beter voor het klimaat (Bron: Milieu Centraal).

De in 2022 vergunde totale verwerkingscapaciteit van de gehele locatie van 700.000 ton per jaar wordt hiermee echter niet gewijzigd. De verwerking van 140.000 ton (dierlijke bij-) producten per jaar in de Groen Gasinstallatie past binnen de totale vergunde verwerkingscapaciteit van de gehele inrichting.

De Groen Gasinstallatie produceert, afhankelijk van de producten die verwerkt worden, ongeveer 1.000 tot 1.500 Nm^3 groen gas per uur, wat neer komt op 13.000.000 m^3 per jaar. Het groen gas wordt vervolgens geleverd aan het landelijke gasnetwerk. De nieuwe 10^e productielijn kan in principe ongeveer 12.000 huishoudens jaarlijks voorzien van gas.

Figuur 2 - 3D visualisatie Groen Gasinstallatie Sonac Burgum

2.1 Nut en noodzaak

In alle productieprocessen besteed Sonac Burgum veel aandacht aan het beperken van de impact op het milieu. Sonac streeft ernaar om daarin elke dag beter worden. Sonac neemt graag hun verantwoordelijkheid om een bijdrage aan de energietransitie te leveren. Ze willen én kunnen meer doen op het gebied van circulariteit en duurzaamheid. Met nieuwe technieken waarmee Sonac Burgum nóg meer reststoffen verwerken tot een hoogwaardige energiebron, namelijk groen gas.

Om klimaatverandering binnen de perken te houden is het nodig om afscheid te nemen van fossiele energiebronnen zoals aardgas. Groen gas is een hiervoor een duurzamer alternatief. In het Klimaatakkoord is de ambitie uitgesproken om in Nederland de komende jaren zoveel mogelijk te stoppen met het gebruik van aardgas, omdat dit een fossiele brandstof is. Helemaal stoppen met gasgebruik is nu nog niet mogelijk. Daar waar gas nog nodig is, kan aardgas vervangen worden door groen gas. Daarom is door de overheid de ambitie uitgesproken om de productie van groen gas flink te verhogen, naar 2 miljard m^3 in 2030 (Bron: Milieu Centraal). Daarnaast is door de stagnerende elektrificatie, o.a. door netcongestie, de noodzaak van de productie van groen gas alleen maar vergroot.

2.2 Binding met Burgum

Al bijna 100 jaar (opgericht in 1926) wordt op deze locatie dierlijke bijproducten verwerkt en vormt het bedrijf een stabiele werkgever in de gemeente Tytsjerksteradiel. Deze productielocatie is historisch zo gegroeid. De huidige voorzieningen en installaties zijn van een zeer hoogwaardig niveau en zijn de afgelopen jaren aangepast met aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving. Dit alles altijd in goed overleg met omwonenden en bevoegde gezagen (gemeente, provincie, Wetterskip en FUMO).

2.3 Groen Gasinstallatie en bestemmingsplan

De nieuwe Groen Gasinstallatie is geprojecteerd in de noordwesthoek van het terrein van Sonac Burgum. Dit deel van het terrein is nu nog onbebouwd en voorzien van bomen en struiken, in het verleden aangeplant door Sonac zelf. Om de ruimtelijke impact richting Burgum zo klein mogelijk te houden zijn de vier grootste installaties, de drie hoofdvergisters en de navergister (ieder afzonderlijk 20 meter hoog en 21 meter in diameter) geprojecteerd binnen het bestaande bouwvlak. Hiermee blijft de aanwezige ”groen buffer” (struiken en bomen), die rondom de fabriek is gelegen, volledig intact.

Figuur 2.3 - Groen Gasinstallatie met groen buffer

3 Planologisch kader

De locatie van Sonac Burgum ligt binnen het bestemmingsplan “Burgum Sumar bedrijventerrein kanaalzone 2008”. Alle vergunde activiteiten liggen binnen het bestemmingsplanvlak “*Bedrijventerrein 4 - verwerkingsbedrijf dierlijke slachtbijproducten*” en passen binnen de geldende planregels.

3.1 Afwijken bestemmingsplan - bouwhoogte

In verband met het afwijken van de maximale bouwhoogte van 10,0 meter, voor “bouwwerken geen gebouw zijnde”, zijn in de periode 2019-2022 een aantal andere installaties tijdelijk vergund (Omgevingsvergunning bouwdeel, milieudeel en afwijken bestemmingsplan) gebruik makend van de kruimelgevallenregeling. De gemeente Tytsjerksteradiel heeft in deze procedures schriftelijk aangegeven dat het bestemmingsplan op termijn zal worden geactualiseerd en dat de maximale bouwhoogte wordt aangepast in het nieuwe bestemmingsplan/omgevingsplan.

Het gaat hierbij om de volgende vergunde installaties (allemaal tijdelijk vergund tot 29 oktober 2029):

- RTO-installatie (bouwhoogte scrubber 12,8 meter);
- 8 Vettanks bij ingang Zuid (bouwhoogte 18,6 meter);
- Slurrytank Cat. 2 lijn (bouwhoogte 19,2 meter);
- Buffertanks Cat. 2 lijn (bouwhoogte 19,4 meter);
- Economizer (bouwhoogte 10,5 meter).

Het bestemmingsplan is op het moment van aanvragen van deze veranderingsvergunning nog niet geactualiseerd. Na deze actualisatie kan door Sonac Burgum een aanvraag worden ingediend voor het permanent vergunnen van de hiervoor genoemde installaties die (nu nog) tijdelijk vergund zijn.

Groen Gasinstallatie
Ten aanzien van de Groen Gasinstallatie is de situatie anders. Het is hierbij niet mogelijk om gebruik te maken van de kruimelgevallenregeling zoals bedoeld in artikel 4, onderdeel 11 van bijlage II Bor. In artikel 5, lid 6 van bijlage II Bor is bepaald dat artikel 4, onderdelen 9 en 11 bijlage II Bor niet van toepassing zijn op een activiteit als bedoeld in Onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna Besluit m.e.r). De groengasinstallatie betreft een activiteit als bedoeld in categorie 18.1 van Onderdeel D van het Besluit m.e.r. Dit betekent dat de realisatie van de groengasinstallatie niet tijdelijk vergund kan worden met toepassing van artikel 4, onderdeel 11 bijlage II Bor, gelet op artikel 5 lid 6 bijlage II Bor.

Dit heeft tot gevolg dat de kruimelgevallenregeling geen mogelijkheid is voor het vergunnen van de strijdigheid met het bestemmingsplan, in dit geval de bouwhoogte. Aangezien het bestemmingsplan niet voorziet in een binnenplanse afwijkmogelijkheid voor de bouwhoogte van “bouwwerken geen gebouw zijnde”, kan de planologische afwijking alleen worden vergund met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3 van de Wabo. De betreffende bouwwerken van de Groen Gasinstallatie worden nu dan ook permanent aangevraagd.

Het gaat hierbij om de volgende Groen Gasinstallatieonderdelen (“bouwwerken geen gebouw zijnde”):

- Drie hoofdvergisters (bouwhoogte 20 meter);
- Navergister (bouwhoogte 20 meter);
- Biogas buffer (bouwhoogte 9 meter);
- Diverse opslagtanks te verwerken producten (bouwhoogtes 10-16 meter);
- Diverse opslagtanks hulpstoffen (bouwhoogtes 8-15 meter);
- Opslagsilo digestaat (bouwhoogte 12 meter);
- 4-traps gaswasser (bouwhoogte 6 meter);
- Fakkelinstallatie (bouwhoogte 14 meter);
- Opslagtanks $C0_2$ (bouwhoogte 15 meter);
- Buffertank afvalwater (bouwhoogte 9 meter);
- Voorverzuring (bouwhoogte 16 meter).

Alle installatieonderdelen worden permanent aangevraagd.

Het nieuwe Groen Gasgebouw (200-BD-780), met een bouwhoogte van 12 meter, past wel binnen het huidige bestemmingsplan. Voor gebouwen geldt namelijk een maximale bouwhoogte van 20 meter.

3.1.1 Reactie Welstand - Stedebouw

Het plan is beoordeeld door Welstand aan de gemeentelijke welstandsnota. Het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing (handhaven van de huidige groenzone aan de buitenzijde). De beoogde locatie voor de groen gasinstallatie bevindt zich op een bedrijventerrein met een diversiteit aan bouwvormen en bouwhoogtes. De realisatie van een Groen Gasinstallatie op de voorgestelde locatie is stedenbouwkundig akkoord. Naast de overige industriële opstallen wordt de noordzijde “verzacht” door een ruime hoeveelheid hoog, opgaand groen. De goede landschappelijke inpassing is een voorwaarde om de vergunning te verlenen.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moeten milieu- en omgevingsaspecten in beeld worden gebracht die een relatie hebben met de nieuwe Groen Gasinstallatie. De primaire beoordeling van milieu ligt bij de provincie Fryslân. De milieuaspecten worden geborgd in het milieudeel van de nieuwe WABO-vergunning. De milieu- en omgevingsaspecten worden in de volgende paragrafen beschreven.

4.1 Ecologie

Het plangebied waar de Groen Gasinstallatie wordt gerealiseerd maakt onderdeel uit van het terrein van Sonac Burgum en is onderdeel van het bedrijventerrein kanaalzone Burgum Sumar. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrenst door bosplantsoen en bebouwing. De westzijde wordt begrensd door bosplantsoen, een sloot, en de berm (met talud) van de verhoogd aangelegde Van Harinxmaweg. Ten zuiden en oosten van het plangebied ligt de bestaande bebouwing van Sonac Burgum.

In de noordwesthoek van het terrein is grofweg 25 jaar geleden tijdelijke natuur aangelegd door Sonac Burgum. De afgelopen 25 jaar is dit deel van het terrein dichtgegroeid met houtopslag, hoofdzakelijk met beuken en boswilg. Het betreffende terreindeel is door een ecoloog geïnventariseerd.

Op 24 april 2023 is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend bij de provincie Fryslân voor het kappen van een gedeelte van de bomen in de noordwesthoek van het terrein. Van de ecologische inventarisatie is een rapportage opgesteld die als “Bijlage 2 – Natuurtoets” bij de aanvraag voor de kapvergunning is gevoegd (aanvraag nummer 2023-FUMO-0075714).

De algehele conclusie van de Natuurtoets is dat een negatief effect op de natuur kan worden uitgesloten.

4.2 Water

Bij de activiteiten van Sonac Burgum wordt water gebruikt en komt er water vrij. De aangevoerde grondstoffen hebben een hoog vochtgehalte (65-75%) dat uit het productieproces vrijkomt als afvalwater. Daarnaast wordt grondwater ingezet als koelwater, spoel- en schoonmaakwater, en leidingwater in hoofdzaak als ketelvoedingswater, drinkwater en enkele specifieke toepassingen.

Ook het afvalwater van de Groen Gasinstallatie wordt afgevoerd naar de eigen afvalwaterzuivering (AWZI). De afvalwaterstroom vanuit de Groen Gasinstallatie is qua vuillast en samenstelling vergelijkbaar met de afvalwaterstromen vanuit de andere 9 productielijnen. Bij de Groen Gasinstallatie wordt het afvalwater wel extra voorbehandeld met een DAF-unit en een stikstof-stripper.

De vergunde AWZI heeft een hoog zuiveringsrendement en loost het gezuiverde water op het Prinses Margrietkanaal. De AWZI heeft voldoende vergunde capaciteit om de afvalwaterstroom uit de Groen Gasinstallatie te kunnen behandelen.

4.3 Externe Veiligheid

Alle voorzieningen bij Sonac Burgum voldoen aan de wettelijke eisen voor wat betreft veiligheid. Dit betreft voor de opslag van gevaarlijke stoffen het voldoen aan afstandseisen en opslagvoorzieningen die voldoen aan de geldende PGS-richtlijnen (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen).

Voor de Groen Gasinstallatie wordt een explosieveiligheidsdocument opgesteld en worden de ATEX-gebieden rond de installatiedelen in kaart gebracht. Bij calamiteiten kan de hele installatie drukloos worden gemaakt door middel van de fakkelinstallatie, het aanwezige biogas wordt dan verbrand en de installatie wordt druk- en gasloos gemaakt. Er is hierbij geen vlam zichtbaar, de verbranding vindt intern in de fakkel plaats.

In de Groen Gasinstallatie wordt geen groen gas opgeslagen. De vergisters zijn reactoren met een beperkte biogashoeveelheid. Het biogas bevindt zich alleen in de bovenste 2 meter van de vergisters. De vergisters worden beschermd door meerdere niveaumetingen, schuimmetingen, temperatuur en drukmetingen. Bij schuimvorming wordt er een antischuimstof bovenaan de vergister verneveld. De gasdruk boven de vloeistof is constant 20 mbar (voorziene druk aan de gasballon) en het gas wordt afgevoerd richting het Groen Gasgebouw (200-BD-780) voor verdere behandeling. In de gehele Groen Gasinstallatie bevindt zich in totaal ongeveer 3500 m^3 biogas. Dat zijn de vier (na)vergisters, met ieder ongeveer 700 m^3 biogas in de bovenste 2 meter, en één biogasbuffer van 700 m^3.

De locatie beschikt over een Bedrijfsnoodplan waarin de organisatie van hulpverlening en andere acties ter bescherming van mens en milieu zijn beschreven. Dit bedrijfsnoodplan zal worden aangepast in verband met de nieuwe Groen Gasinstallatie en daarna getoetst door de Gemeentelijke Brandweer Tytsjerksteradiel.

Als algemene voorzieningen, ten behoeve van brandpreventie en brandrepressie, zijn de volgende maatregelen en voorzieningen aanwezig:

- BHV-organisatie;
- Brandwerende opslagruimtes voor milieugevaarlijke stoffen in verpakkingen;
- Draagbare blusmiddelen;
- Branddetectiesystemen;
- Branddetectiesysteem met automatisch blussysteem zijn aangebracht in diverse installaties;
- Fakkel (voor het drukvrij maken van de Groen Gasinstallatie).

4.4 Lucht

De nieuwe installaties heeft een beperkt aantal emissiebronnen. In de banddroger van de Groen Gasinstallatie komen door het droogproces afgassen vrij. Deze afgassen worden door een chemische gaswasser geleid. In deze gaswasser wordt het grootste gedeelte van de afgassen (voornamelijk geur) verwijderd. Bij het gebruik van de nieuwe DeNOx installatie bij de stoomketels zal de NOx emissie sterk afnemen. Er komt bij deze DeNOx installatie echter ook een kleine hoeveelheid ammoniak vrij (de zogenaamde “ammoniakslip”).

Al deze emissies voldoen aan de eisen zoals deze door de wetgeving worden gesteld. Gezien de berekende resultaten voor luchtkwaliteit passen de aangevraagde emissies (en de daarbij gehanteerde grenswaarden) binnen de wettelijke kaders. De luchtkwaliteit in de buitenlucht wordt niet boven de geldende grenswaarden belast.

Het resultaat van immissieberekening voor fijnstof (PM10), stikstofdioxide (NO_2) en zwaveldioxide (SO_2) toont aan dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit ruimschoots worden **onder**schreden. De nieuwe activiteiten vanuit de Groen Gasinstallatie veroorzaken geen belasting op de kwaliteit van omgevingslucht boven de toegestane eisen in de Wet milieubeheer en de Wet natuurbescherming (Wnb).

4.5 Geur

De geuremissie van de Groen Gasinstallatie zal voornamelijk afkomstig zijn van de banddroger. De banddroger zal worden voorzien van een chemische wasser om de, met name ammoniak houdende lucht, te reinigen alvorens te worden geëmitteerd. De drooglucht voor de banddroger wordt onttrokken uit bestaande gebouwen (kelder) en uit het nieuw te realiseren Groen Gas gebouw. Doordat het nieuwe Groen Gas gebouw wordt afgezogen en het productieproces volledig gesloten is, zal er geen relevante diffuse geuremissie optreden van uit deze nieuwe productielijn.

Daarnaast zullen alle geurrelevante procesinstallaties (o.a. opslagtanks) worden voorzien van afzuiging, waarbij de afgezogen lucht wordt aangesloten op het bestaande non-condensables systeem, waarbij deze geurstromen worden vernietigd door ze te verbranden in de reeds vergunde Regeneratieve Thermische Oxidatie (RTO) installatie met als back-up de (stoom) ketels 2 en 4. Deze back-up installatie heeft hetzelfde verwijderingsrendement als de RTO.

De geurbelasting van de omgeving zal door de nieuwe Groen Gasinstallatie niet veranderen.

4.6 Geluid

Sonac Burgum is gelegen op een geluid-gezoneerd bedrijventerrein. Voor het geluidonderzoek voor de nieuwe Groen Gasinstallatie is het bestaande akoestisch model aangevuld met de geprognotiseerde geluidbronnen van deze nieuwe installatie.

De nieuwe productielijn, wordt gerealiseerd in de noordwesthoek van de inrichting, met daaromheen de groene buffer met struiken en bomen. Daarachter begint het wegtalud van de verhoogd liggende Van Harinxmaweg en het fietspad van de Damsingel.

De hoofdconclusie van het geluidonderzoek is dat Sonac Burgum kan voldoen aan de gestelde normering. De inpasbaarheid binnen de geluidszone moet uiteindelijk worden getoetst door het bevoegd gezag.

4.7 Bodem

De nieuwe bedrijfsactiviteiten van de Groen Gasinstallatie zijn getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming 2012 (NRB). Daarbij is beoordeeld of de bij een activiteit te gebruiken stoffen bodembedreigend zijn en met welke combinatie van voorzieningen en maatregelen een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd.

De handelingen en de opslag van grond en hulpstoffen en diverse activiteiten binnen de nieuwe Groen Gasinstallatie zijn beoordeeld als potentieel bodembedreigend. Deze bodembedreigende activiteiten zijn opgenomen in een bodemrisicoanalyse. Hieruit blijkt dat voor alle activiteiten zodanig voorzieningen en maatregelen zijn getroffen dat er sprake is van een verwaarloosbaar bodemrisico.

4.8 Verkeer en vervoer

De aanvoer van grond- en hulpstoffen en de daarbij behorende transportbewegingen kunnen gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week plaatsvinden. De vervoersbewegingen ten behoeve van de Groen Gasinstallatie passen binnen de vergunde totale vervoersbewegingen. De vergunde vervoersbewegingen zullen qua aantallen niet wijzigen, die zijn namelijk al gebaseerd op de huidige vergunde maximale totale verwerkingscapaciteit van de totale inrichting van Sonac Burgum en deze zal niet veranderen.

4.9 Aanzicht Groen Gasinstallatie – landschappelijke inpassing

Het voornaamste omgevingsaspect van de nieuwe Groen Gasinstallatie is het aanzicht vanaf de bebouwde kom van Burgum. De nieuwe Groen Gasinstallatie wordt in het noordelijk deel van het Sonac terrein gerealiseerd. Om dit mogelijk te maken zal een gedeelte van de aanwezige bomen en struiken, die gelegen zijn binnen het bestaande bouwvlak, worden verwijderd. Aan de noordzijde (kijkrichting vanuit Burgum) blijft een strook van ongeveer 35 meter breed met (hoge) bomen en struiken bestaan. Aan de westzijde blijft de een strook met (hoge) bomen en struiken van ongeveer 15 meter breed (op eigen grond van Sonac Burgum) volledig intact.

Naast deze strook grond met bomen bevindt zich aan de westzijde een perceel grond dat in eigendom is van de provincie Fryslân. Op dit perceel bevindt zich op de scheiding aan de oostzijde een bermsloot met daarna grasland met nog een paar bomen. Dit alles is onderdeel van de berm (talud) van de Van Harinxmaweg die verhoogd is aanbracht. De Van Harinxmaweg ligt ongeveer 5 meter hoger dan het Sonac Burgum terrein. Het zicht vanuit het noorden en het westen wordt verzacht door een ruime hoeveelheid hoog, opgaand groen (bestaande bomen en struiken).

5 Conclusie

Gebleken is dat de realisatie van de Groen Gasinstallatie niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. De primaire beoordeling van de milieuaspecten ligt bij de provincie Fryslân. Deze milieuaspecten worden geborgd in het milieudeel van de nieuwe WABO-vergunning.

Het voornaamste omgevingsaspect van de nieuwe Groen Gasinstallatie is het aanzicht vanaf de bebouwde kom van Burgum. Om het aanzicht vanuit de bebouwde kom van Burgum zo “groen” mogelijk te houden is er voor gekozen om volledig binnen het bestaande bouwvlak te blijven en de bestaande hoge groene buffer (bomen en struiken) volledig intact te laten. Daarnaast is de bouwhoogte van de vier grootste bouwvolumes, de (voor & na)vergister(s), gelijk gesteld met een groot deel van de andere (hoge) installaties op het terrein van Sonac.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen